

[Chr. J. Hansen.]

viste det ærede Medlem mig til at læse Husmændenes nye Program. Jeg kan forsikre det ærede Medlem, at jeg har studeret det fra den første Dag det kom, fordi jeg syntes, at der i dette Program var meget godt og sundt, som vi absolut maatte sætte os ind i, og som der ogsaa var Grund til at sætte sig ind i af Hensyn til hele vort Samfunds Forhold, og det er helt rigtigt, at man slutter med at sige, at hvis der ikke ad de angivne Veje fremkommer tilstrækkelig Jord, maa der gennemføres Ret til Ekspropriation. I det samme udmærkede Program staar der for øvrigt noget om, at der maa gennemføres Forbud mod at eje eller drive mere end een Landbrugsejendom. Nu faar vi se, hvor fast de Radikale staar herpaa, naar dette Forslag kommer til Behandling, for det vilde, som det er udtalt, i høj Grad være ogsaa i Husmændenes Interesse. Jeg maa da ogsaa tillade mig at nævne, at netop Formanden for De samvirkende Husmandsforeninger, N. P. Andreasen, har udtalt: Vort Parti er ikke bange for Ekspropriationsbestemmelsen. Vi mener, at naar blot den er indsat i Loven — det har vi ogsaa sagt ved den store Jordlovsdebat i 1932—33 —, vil det være medvirkende til, at naar Undersøgelsen er kommet i Gang og hele Spørgsmaalet er taget op og der saa er en, der vil lægge sig i Vejen for en Sammenlægning eller et Salg, saa er der Mulighed for at faa den ønskede Tillægsjord. Altsaa, man kommer ikke bort fra, at det, der er sket, er en Forringelse af det, som man skulde have ventet, at netop de Radikale vilde have støttet til Gavn for en Samfundsgruppe, som vi synes i høj Grad har Støtte behov, og som til den samfundsnyttige Gerning, den udfører, ogsaa burde have Støtte.

Nielsen-Man: Jeg takker den højtærede Minister for hans imødekommande Svar til de Enkeltheder, jeg pegede paa. Jeg kan for saa vidt være enig med Ministeren i de Udtalelser i Almindelighed, som han fremsatte, bl. a. om, at man naturligvis ikke kan vurdere Trangen til Tillægsjord ved at maale Henvendelserne, fordi der kan være mange forskellige Forhold, som gør, at man ikke henvender sig og beder om Tillægsjord. Jeg er fuldkommen klar over, at det meget vel kan tænkes, at der er Husmænd, der bor i saadanne Omgivelser, at de kan se, at de ikke kan faa velbeliggende Tillægsjord, og derfor ikke melder sig. Men saa nytter det heller ikke at arbejde med dette Problem; naar det er faktisk umuligt at skaffe vel beliggende Tillægsjord, vil selv

en Ekspropriationsbestemmelse ikke kunne nytte, saa er det en uløselig Opgave, og saa betragter jeg det som en Fordel, at Lovforslaget sætter 5 Aars-Grænsen, hvorefter den Tale maa høre op.

Jeg er ogsaa enig med den højtærede Minister i, at man meget vel kan forstaa og tilgive, at Tremandsudvalgene ikke har virket særlig ensartet i Kommunerne, fordi de ikke har været lovfæstet, fordi de ikke har haft bestemte Retningslinier. Nu haaber jeg altsaa, der kommer Regler og Retningslinier, saa Tremandsudvalgene kommer i Arbejde, men dog ikke giver sig til at arbejde alt for voldsomt, alt for paagaende uden for det Omraade, som det er tænkt, at de skal arbejde paa. Der er vel heller ikke Tvivl om, at disse Tremandsudvalg, der utvivlsomt bestaar af fornuftige Folk, meget vel, naar de faar Retningslinierne at se, kan finde deres Begrænsning, men samtidig ogsaa sætte alle Kræfter ind paa at løse den Del af Opgaven, som er deres.

Hvad angaar den konjunkturbestemte Rente, som Ministeren pegede paa, er det netop et af de Omraader, hvor det vilde have været rart, om Administrationen var ensartet. Jeg kan ikke tænke mig, at de Husmænd, der i 1933 fik deres Rente konjunkturbestemt efter Korn- og Flæskeprisen, skulde føle sig brøstholdne ved at faa den omregnet paa det foreliggende Grundlag, hvad der efter alt, hvad der foreligger for mig, maa betragtes som mere fordelagtigt. Derfor tror jeg ikke, at der vil ske noget som helst, hvis man gaar over til at fastsætte en ensartet Beregning af den konjunkturbestemte Rente.

Jeg beklager, at jeg maa spørge den højtærede Minister igen vedrørende den Ændring, som jeg udtalte Ønsket om at faa gennemført i Lovforslagets § 8, Stk. 6. Den højtærede Minister svarede ikke, om han var villig til at stille Ændringsforslag til denne Passus. Spørgsmaalet maa være, om de Ord, jeg citerede, kan gaa ud af Forslaget, eller man skal indføje nogle Ord, der klargør, hvad der er Meningen med disse Ord, med andre Ord, sætte ind i Lovteksten, hvad det er for Bilag, der er Tale om.

Det ærede Medlem Hr. Chr. J. Hansen har tilsyneladende sat sig for, at vi skal have en Dag ud af det, og det kan maaske være meget fornuftigt, da det, saa vidt jeg ved, er første Gang, han er i Ilden paa dette Omraade, saa det for saa vidt er en Ilddaab, han faar eller søger at faa. Det kan jeg ikke have noget imod, men jeg synes jo nok, at det ærede Medlem er lidt for — enøjjet, siger vi i Jylland, eller at han har Øjenklapper